

Yttrande över utredningen Innovation som drivkraft – från forskning till nytta (SOU 2020:59)

Om SOFF

Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF) är en branschorganisation för företag inom säkerhets- och försvarsområdet med verksamhet i Sverige. SOFF:s medlemsföretag är mycket forsknings- och utvecklingsintensiva. Företagen är i huvudsak orienterade på exportmarknaden och investerar ca 16-18 procent av omsättningen i forskning- och teknikutveckling. Branschen är därmed en forskningsintensiv tekniksektor i förhållande till sin omsättning i Sverige och i vissa teknologiska nischer är kunnandet världsledande. 44% av ca 30 000 medarbetare har en ingenjörsutbildning och över 600 medarbetare har disputerat eller har annan forskarutbildning, inkl industridoktorander. Samverkan med lärosäten och teknikparker är en förutsättning för konkurrenskraft.

Om betänkandet

Föreningen har tagit del av, och med våra medlemsföretag berett, betänkandet om ett utvecklat innovationsstöd vid universitet och högskolors betänkande "Innovation som drivkraft – från forskning till nytta" (SOU 2020:59).

SOFF konstaterar att utredningen – utifrån de instruktioner utredningen givits – endast beaktar en del av innovationsstödssystemet. Den roll innovationskontoren och holdingbolagens har är av betydelse, dock är enligt föreningen innovationssystemet mer omfattande och andra delar mer centrala. SOFF saknar inte minst den viktiga samverkan som skapas mellan akademi och näringsliv liksom den roll teknikparker och inkubatorer fyller.

Vi noterar även att EU:s roll endast belyses mycket kortfattat, liksom regionernas och andra forskningsaktörer såsom Försvarsmakten nämns inte alls mer än lärosätet Försvarshögskolan. Detta begränsar värdet av betänkandet avsevärt. Utifrån ovan finner vi det endast relevant att kommentera ett urval av betänkandets förslag, med förhoppningen av att området i sin helhet kommer att belysas inom kort.

Om förslagen

Breddandet av nyttiggörandebegreppet är positivt. SOFF stödjer förslagen om att det i högskolornas uppgift ska framgå samverka med det omgivande samhället samt vikten av att informera om sin verksamhet. Vi ser det som ett steg i rätt riktning att högskolorna ska verka för att forskningsresultat och andra kunskaper som skapas vid högskolan kommer till nytta för fler. Det är därmed positivt att nyttiggörandeuppdraget förtydligas i högskoleförordningen.

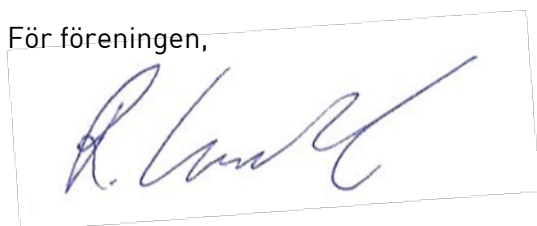
Kunskapsspridning är för ett innovationssystem centralt och går bredare än nyttiggörandebegreppet. Förståelse av organisationers arbetssätt, hur beslutsfattande och informationsspridning sker inom och mellan parterna, vilka värden och prioriteringar som råder utgör viktiga utgångspunkter och skapar möjligheter att leverera resultat inom såväl forskning som utbildningsverksamhet. En viktig förutsättning för effektiv forskning och innovation är att olika aktörer är medvetna om varandra, vilka projekt som pågår, vilka aktörer som är aktiva och inom vilka områden olika aktörer specialiserar sig. Detta gäller inte minst forsknings- och innovationsutförare i utlandet. Universitetskanslersämbetet har ett ansvar för omvärldsbevakning inom myndighetens ansvarsområde, men kunskapsspridningen är ett fragmenterat ansvar som därför även avseende innovationskontoren och lärosätena bör förtydligas.

De immaterialrättsliga kunskaperna på lärosätena har brister. SOFF delar betänkandets slutsats om att det finns ett behov av kompetensutveckling och ökad incitamentsstruktur för att säkerställa att de kunskapsbaserade tillgångarna inte blir outnyttjade på grund av okunskap.

Föreningen stödjer förslag rörande holdingbolag, inte minst att säkerställa att samtliga högskolor ska kunna ha ett eget holdingbolag. Flexibilitet, nätverksorganisation och autonomi för svenska lärosäten är en förutsättning för deras internationella konkurrenskraft. Det är därför centralt att de i likhet med andra länders lärosäten har förutsättningar att ta egna strategiska beslut. Detta gäller bland annat möjligheten för lärosätena att skaffa sig en kapitalbas som kan underlätta exempelvis stipendiehantering och bolagsbildningar med andra lärosäten. Förslagen rörande holdingbolagen är här ett steg i rätt riktning.

Stockholm 2021-04-14

För föreningen,

Robert Limmergård, generalsekreterare